

Praktisk rettleiar i enkeltsaker

Verktøy for å oppdage vald i nære relasjonar

Symptom hos barn frå fødsel til eitt år

Emosjonelt	Kognitivt	Åtferdsmessig
angst	manglande respons	gråt
spenning	forsinka utvikling	skader seg lett
hyperaktivisering		forstyrrelsar i søvnrytmen
traumatisering		fordøyelseproblem

Symptom hos barn frå eitt til fem år

Emosjonelt	Kognitivt	Åtferdsmessig
frykt	lett distraherert	slår seg vrang
angst	vanskeleg å fokusere	kopiere utøvers åtferd
lett frustrert	lav impuls kontroll	eneurese/enkoprese
sint	forsinka utvikling	utagering
frykt for utøvar		beskyttande overfor mor,
tvilande		vil være heime
føler seg splitta ml foreldre		knuser leiker
føler seg makteslaus		nervøse vanar
sårbar		manglande respekt for
lav sjølvtilitt		kvinner

Symptom hos barn frå fem til tolv år

Emosjonelt	Kognitivt	Åtferdsmessig
gret lett	spesifikke lærevanskar	prøver å være i kontroll

disorganiserte følelsar	sjølv mordstankar	hærverk
problem med tillit	manglande struktur og fokus	voldsommare
desperasjon	prøver ofte å være meir vaksen	utagering
håpløyse	overdreve ansvarleg	rømme heimanfrå
manglande empati	manglande ansvar	perfeksjonisme
sinne mot mor		manglande grenser
sinne mot seg sjølv		vald mot utøver
		sjølvskading
		slåss

Husk at barn kan være utsatt for vald/ vitne til vald uten at dei har symptom!

Praktisk rettleiar i enkeltsaker

Verktøy for å oppdage vald i nære relasjonar

Symptom hos ungdom (gutar)

Emosjonelt	Kognitivt	Åtferdsmessig
følelse av hjelpeløyse og skuld	problem med å halde fokus	brukar vald som meistring
	problem med å flytte fokus	rusmisbruk
tilbaketrekning	droppar ut av skulen	antisosial åtferd
skamfull og flau	tenke at vald er ok i parforhold	utagering
har ikkje venner	tradisjonelle maskuline verdiar	problem med relasjonar
deprimert	sjølv mordstankar	seksuelle problem
treng kontroll		sjølvskading

Symptom hos ungdom (jenter)

Emosjonelt	Kognitivt	Åtferdsmessig
problem med tillit	problem med oppmerksomheit	ikkje i stand til å fungere heime
hatar eller legg skuld på mor	droppar ut av skulen	ikkje i stand til å fungere i relasjonar
	manglande sjølvforståing	
sterkt ønske om å bli beskytta	grenselaus	rømmer heimanfrå
føler spenningar og rastløyse		rusmisbruk
		tidleg gravid
føler seg hjelpelaus og utan håp		eteforstyrringar
		ser seg om etter beskytter hos menn
forvirra kjønnsroller		sjølvskading
føler skam og skuld i forhold til valden		
blir emosjonelt nummen		

Husk at barn kan være utsett for vald/ vitne til vald uten at dei har symptom!